

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17294/2024
03.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Јанковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Немања Борисављевић, адвокат из ..., ради издржавања детета, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 331/24 од 13.06.2024. године, у седници одржаној 03.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 331/24 од 13.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 35/24 од 09.04.2024. године, ставом 1. изреке, малолетна ВВ поверена је мајци АА на самостално вршење родитељског права и пребивалиште детета је на адреси мајке у ..., у улици ... број .. . Ставом 2. изреке, одлучено је о одржавању личних контаката између ББ и малолетне ВВ, који ће се одвијати сваког другог викенда у месецу у недељи када дете иде у школу у другој смени, тако што ће отац преузимати дете у петак у 19,00 часова и враћати недељом до 19,00 часова и свака среде после школе у недељи када дете иде у прву смену и враћати је до 19,00 часова, затим у првој половини школских распуста, а за време летњег распуста првих 15 дана јула и 15 дана августа почев од 15. августа сваког другог државног и верског празника, на дан очеве крсне славе, дан очевог рођендана, сваки други рођендан детета, с тим што ће рођендан 2024. године провести са мајком. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да на име издржавања малолетне ВВ плаћа месечно 20% од старосне пензије коју остварује преко Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за Град Београд, почев од 09.04.2024. године, као дана пресуђења па убудуће од 01. до 15 у месецу за текући месец, уплатом на руке законског заступника малолетног детета АА, док је захтев преко досуђеног, а до траженог удела од 25% од пензије туженог, одбијен. Ставом 4. изреке, забрањено је ББ да се приближава АА на удаљености мањој од 50 метара, осим у ситуацији када је у питању реализација контаката детета и оца (преузимање и враћање), па је наложено ББ да се уздржава од приближавања на тој удаљености и да се уздржава од сваког дрског,

безобзирног и злонамерног понашања којим угрожава њен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Ставом 5. изреке, одлучено је да мере заштите од насиља у породици трају годину дана почев од дана доношења пресуде 09.04.2024. године и могу бити продужене све док не престанку разлози због којих су одређене. Ставом 6. изреке, тужени је обавезан да тужиљи на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 83.250,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж2 331/24 од 13.06.2024. године, ставом првим изреке, одбио, као неосновану, жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Лазаревцу П2 35/24 од 09.04.2024. године, садржану у делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да на име издржавања малолетне ВВ плаћа месечно 20% од старосне пензије коју остварује преко Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за Град Београд, почев од 09.04.2024. године, као дана пресуђења, па убудуће, од 01. до 15. у месецу за текући месец, уплатом на руке законског заступника малолетног детета АА. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка из става шестог изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П2 35/24 од 09.04.2024. године, тако што је тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против става првог изреке правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005 ... 6/2015) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом туженог не указује се на неку другу битну повреду поступка која може бити ревизијски разлог у смислу одредбе члана 407. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у емотивној вези из које је рођена малолетна ВВ, ...2015. године, која је ученица другог разреда основне школе и има уобичајене потребе за исхрану, набавку одеће, обуће, трошкове становања, школских обавеза које укључују рекреативне наставе и екскурзије. Тужиља је запослена у предузећу „ГГ“ на пословима хигијеничара, где остварује зараду од око 60.000,00 динара месечно. За закупнину стана издваја 50 евра месечно и 10.000,00 динара за режијске трошкове, а има и обуставу зараде од 10.000,00 динара месечно за куповину угља у периоду од осам месеци годишње. Тужени је пензионер који је, по привременом решењу Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 15.03.2024. године, остварио право на старосну пензију у износу од 123.899,41 динар. Станује у кући која је његово власништво са супругом која је запослена и нема законску обавезу издржавања деце која су пунолетна. Поседује 2,5 хектара земље и шуме, обрађује земљу, има башту, гаји поврће, кокошке и свиње. Месечне потребе за издржавања малолетне ВВ износе око 35.000,00 динара, а минимална сума издржавања коју као накнаду за храненике, односно лица на породичном смештају утврђује

министарство надлежно за породичну заштиту у време пресуђења износи 45.604,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су туженог обавезали да доприноси издржавању малолетног детета месечним износом од 20% од старосне пензије коју остварује преко Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, што у време пресуђења износи око 25.000,00 динара, налазећи да он остварује двоструко већу зараду од тужиље и да има мање издатке на име трошкова становања, те да је то одговарајући износ учешћа туженог у издржавању малолетне ВВ, док ће преосталих 10.000,00 динара, који износ је месечно потребан за њено издржавање, да обезбеди мајка, у смислу одредбе члана 160. и 162. став 3. Породичног закона.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 68. Породичног закона, прописана је садржина родитељског права, тако што родитељи имају право и дужност да се старају о детету (став 1.), а старање о детету обухвата чување, подизање, васпитање, образовање, заступање, издржавање, те управљање и располагање имовином детета (став 2.). На основу одредбе члана 154. став 1. истог закона, малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања и могућности дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, како то прописује одредба члана 160. Породичног закона. Могућности родитеља, као дужника издржавања, зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање на основу одредбе члана 160. став 3. Породичног закона. Ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, на основу одредбе члана 162. став 3. Породичног закона.

Имајући у виду утврђене потребе малолетног детета, као и имовинске прилике његових родитеља, Врховни суд налази да је правилан закључак нижестепених судова да је тужени дужан да на име издржавања малолетног детета плаћа месечно 20% од старосне пензије коју остварује преко Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, пошто се тим износом издржавања обезбеђује довољан ниво стандарда малолетном детету приближно једнак стандарду туженог, као дужника издржавања. По оцени Врховног суда, малолетном детету је признатим износом издржавања обезбеђена сума неопходна за задовољење његових егзистенцијалних и других животних потреба, док је тужени у могућности да признатим износом доприноси издржавању малолетног детета без штете по сопствену егзистенцију.

Наводима ревизије туженог о томе да он детету купује одећу и обућу и обезбеђује храну када је дете код њега, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Детету је потребна извесност у погледу обезбеђених новчаних средстава за његово издржавање, независно од поклона које евентуално добија, мимо законом утврђене обавезе издржавања. То што признатим износом тужени доприноси издржавању малолетног детета већим уделом од удела дететове мајке, такође није од утицаја на одлучивање, имајући у виду да су његове материјалне могућности значајно

веће, а расходи нижи, у односу на материјалне могућности мајке којој је дете поверено на самостално вршење родитељског права, што подразумева свакодневну бригу о детету. Због тога тужени неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**